

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2009

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ κ. ΥΕΝΑΝΠ

1. Εισαγωγική παρατήρηση :

Ο σχεδιασμός της ανάπτυξης και του εκσυγχρονισμού του Ελληνικού λιμενικού συστήματος λαμβάνει σοβαρά υπόψη την ανάγκη για **μείωση των περιβαλλοντικών επιβαρύνσεων** που προκαλεί η λιμενική λειτουργία. Πέρα από τις αυξημένες απαιτήσεις που τίθενται από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο σε επίπεδο ΕΕ, η προτεραιότητα για την **αιεφόρο ανάπτυξη και ανταγωνιστική λειτουργία** των Ελληνικών λιμένων αποτελεί στόχο της Εθνικής Λιμενικής Πολιτικής, ο οποίος θα πρέπει να αντανακλάται στο σχεδιασμό των λιμενικών έργων και στη διαχείριση των λιμένων.

2. Βασικοί στόχοι της Εθνικής Λιμενικής Πολιτικής αποτελούν:

α. Η προώθηση ενός συνολικού και ορθολογικού σχεδιασμού του λιμενικού συστήματος και η ανάπτυξη **συνεργασιών** μεταξύ των λιμένων.

β. **Η προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων** για επενδύσεις στους λιμένες για την ενίσχυση της παραγωγικής λειτουργίας τους και την αναβάθμιση του επιπέδου των παρεχομένων υπηρεσιών προς τους χρήστες.

γ. Η ανάδειξη των Ελληνικών λιμένων σε **διαμετακομιστικούς μεταφορτωτικούς κόμβους με σημαντική αύξηση της διακίνησης εμπορευματοκιβωτίων** μέσω της καλύτερης ενσωμάτωσής τους στο σύστημα των Διευρωπαϊκών και Πανευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών και της προώθησης των θαλασσίων διαδρόμων στο πλαίσιό τους.

3. Επιπρόσθετα, ως βασική παράμετρος του αναπτυξιακού σχεδιασμού των λιμένων της Χώρας αναδεικνύεται η υλοποίηση παρεμβάσεων που καθιστούν τους λιμένες **φιλικούς προς τον χρήστη**. Τα έργα που έχουν πραγματοποιηθεί στα τμήματα ακτοπλοΐας και κρουαζιέρας του λιμένα **Πειραιά** αποτελούν υπόδειγμα έργων φιλικών προς το περιβάλλον και τον επιβάτη, το οποίο θα ακολουθηθεί σε μελλοντικές παρεμβάσεις σε όλους τους λιμένες της Χώρας.

4. Η άμεση αλληλεπίδραση μεταξύ της ανάπτυξης των λιμένων και της

τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης της περιοχής στην οποία βρίσκονται είναι δεδομένη.

Οι **μεταφορικοί άξονες**, που καθιερώνονται ή βελτιώνονται με την πυκνωση, την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του λιμενικού συστήματος της Χώρας, αφενός ανταποκρίνονται στις αυξημένες μεταφορικές ανάγκες για την εξυπηρέτηση των οικονομικών δραστηριοτήτων, αφετέρου προωθούν νέες παραγωγικές δραστηριότητες και συμβάλλουν σημαντικά στην τόνωση της απασχόλησης και των εισοδημάτων στις τοπικές κοινωνίες, δημιουργώντας ένα ευνοϊκό κλίμα για συνολική ανάπτυξη. Συγχρόνως, με την ανάπτυξη κατάλληλων προϋποθέσεων για τη διευκόλυνση των συνδέσεων, διασφαλίζεται **το ενιαίο του ελληνικού χώρου και η ενδυνάμωση της γεωγραφικής, οικονομικής και κοινωνικής συνοχής**.

5. Το YENANΠ κατέβαλε μέχρι σήμερα σημαντική προσπάθεια για την αξιοποίηση όλων των αναπτυξιακών συντελεστών και των διαθέσιμων μέσων, αλλά και των ευκαιριών που παρείχε το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και οι Κοινοτικές Πρωτοβουλίες, ώστε να ενισχυθεί η περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη και ιδιαίτερη μέριμνα έχει ληφθεί για το σκοπό αυτό στην προγραμματική περίοδο 2007-2013, η οποία όπως γνωρίζετε έχει έντονα **περιφερειακή διάσταση**. Οι προσπάθειες αυτές έχουν επιταχυνθεί κατά το τελευταίο εξάμηνο με σαφή αναπτυξιακή διάσταση και στο πλαίσιο του εθνικού προγραμματισμού.

6. Καθίσταται πάντως σαφές, ότι η **περαιτέρω αξιοποίηση και ανάδειξη των λιμένων** θα πρέπει να πραγματοποιηθεί λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες δραστηριότητες, ανάγκες και προοπτικές στη βάση ενός συνεκτικού και ορθολογικού σχεδιασμού **του Ελληνικού λιμενικού συστήματος**, αλλά και του γενικότερου αναπτυξιακού σχεδιασμού της Χώρας. Καθοριστικό ρόλο για την προαγωγή της εθνικής ανάπτυξης διαδραματίζει η **χωροθέτηση νέων οικονομικών δραστηριοτήτων**, όπως για παράδειγμα των **Εμπορευματικών Κέντρων**, που προγραμματίζεται να αναπτυχθούν σε κομβικά σημεία της Χώρας (όχι αναγκαία μόνο containers, αλλά Συνδυασμένες Μεταφορές).

7. Οι τοπικές κοινωνίες καλούνται να στηρίξουν την ανάπτυξη των λιμένων, ενώ

αντίστοιχα οι φορείς διαχείρισης των λιμένων οφείλουν να δραστηριοποιούνται λαμβάνοντας υπ' όψιν τις τοπικές και περιφερειακές ανάγκες, αλλά και στη βάση μιας υψηλής κοινωνικής εταιρικής ευθύνης.

Στο πλαίσιο αυτό, στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου & Νησιωτικής Πολιτικής έχουμε επικεντρώσει κατά το τελευταίο εξάμηνο τις προσπάθειές μας ώστε να επιταχύνουμε τους ρυθμούς των εκτελουμένων και προγραμματισμένων λιμενικών έργων.

8. Επισημαίνεται ότι το λιμενικό μας σύστημα είναι διαρθρωμένο και αποβλέπει στην καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των βασικών οδικών αξόνων της χώρας μας.

Η Εγνατία οδός, στον Βορρά, συνδέει τους λιμένες της Ηγουμενίτσας, Θεσσαλονίκης, Καβάλας και Αλεξανδρούπολης. Ο άξονας της ΠΑΘΕ συνδέει τους λιμένες Θεσσαλονίκης, Βόλου, Πειραιά και Πατρών, ενώ ο κάθετος άξονας της Ιονίας Οδού θα εξυπηρετήσει τους λιμένες Ηγουμενίτσας και Πατρών.

Χαρακτηριστικά αναφέρω ότι ενώ προχωρά και ολοκληρώνεται σύντομα το πολλαπλά σημαντικό για την Εθνική Οικονομία και Ανάπτυξη έργο της Εγνατίας Οδού, παράλληλα εκτελούνται μια **σειρά έργων στους κομβικούς λιμένες της δυτικής και βόρειας Ελλάδος**, από την Ηγουμενίτσα έως την Αλεξανδρούπολη, συνολικού προϋπολογισμού σχεδόν 300 εκατομμυρίων €.

α) Συγκεκριμένα στην **Ηγουμενίτσα** ξεκίνησε η υλοποίηση της Β΄ Φάσης του νέου λιμένα Ηγουμενίτσας, προϋπολογισμού περίπου 44 εκατομμυρίων € που περιλαμβάνει νέα κρηπιδώματα, θέσεις πρυμνοδέτησης επιβατικών πλοίων και κρουαζιεροπλοίων και δύο επιβατικούς σταθμούς που θα βελτιώσουν τις παρεχόμενες λιμενικές υπηρεσίες και θα επιτρέψουν την προσέλκυση, καθώς και εξυπηρέτηση της προσδοκώμενης αύξησης του όγκου των διακινούμενων επιβατών και οχημάτων σε συνδυασμό με την πλήρη ενεργοποίηση της Εγνατίας Οδού.

β) Στη **Θεσσαλονίκη** προγραμματίζεται η συνέχιση κατασκευής του 6ου προβλήτα εμπορευματοκιβωτίων προϋπολογισμού 210.000.000 €.

Στόχος μας είναι η εδραίωση του λιμένα της Θεσσαλονίκης, ως «πύλης» θαλασσιών μεταφορών και κόμβου διαμετακομιστικού εμπορίου, με ηγετική θέση στο διαλιμενικό

ανταγωνισμό της Ν.Α Ευρώπης. Παράλληλα επιδιώκεται η παροχή υψηλής στάθμης λιμενικών υπηρεσιών και η συμμετοχή σε δίκτυα ολοκληρωμένων υπηρεσιών logistics.

Ο σχεδιασμός της αύξησης της χωρητικότητας και βελτίωσης της παραγωγικότητας του λιμένα αναφέρεται στο μετρήσιμο στόχο της απόκτησης χωρητικότητας της τάξης του 1.000.000 TEUs (έναντι 450.000 TEUs σήμερα) στη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων και 8.000.000 τόνων συμβατικού φορτίου (έναντι 6.000.000 τόνων σήμερα) σε χρονικό ορίζοντα 5ετίας (2010-2014).

Ο 6^{ος} προβλήτας θα επεκταθεί ώστε το συνολικό της μήκος να ανέλθει σε 1200 μέτρα με βάθος 16 μέτρων.

Η κατασκευή του 6^{ου} προβλήτα εκτός των έργων πολιτικού μηχανικού (υποδομές) προβλέπει και την προμήθεια και εγκατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού (ανωδομές).

Κατά την εκτέλεση των εργασιών θα καταβληθεί ειδική μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος.

Το κόστος κατασκευής των έργων (210 εκατ.€) θα καλυφθεί κατά 50% από δάνειο που θα συναφθεί με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ίδια διαθέσιμα και δανεισμό του Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης.

γ) Στην **Καβάλα** εκτελούνται τα έργα κατασκευής του Επιβατικού Σταθμού με προϋπολογισμό 2.500.000 € και της διαμόρφωσης του Ανατολικού Τμήματος χερσαίας ζώνης κεντρικού Λιμένα, προϋπολογισμού 1.200.000 €, που αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του τρέχοντος έτους. Στην Καβάλα, επίσης, εκτελείται στον εμπορικό λιμένα το έργο της επέκτασης κρηπιδωμάτων του Βορείου Τμήματος με προϋπολογισμό 25.000.000 € και εκτιμώμενο χρόνο περάτωσης το 2010.

δ) Στην **Αλεξανδρούπολη**, που αποτελεί λιμένα με ιδιαίτερη γεωπολιτική και στρατηγική θέση και σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης, εκτελείται το έργο εκβάθυνσης της λιμενολεκάνης και εκσκαφής του διαύλου του λιμένα, με προϋπολογισμό 23.000.000 € με σκοπό να επιτευχθούν βάθη στην παρούσα φάση 12,5μ με δυνατότητα μέχρι 15μ, ώστε να εξυπηρετούνται μεγάλα σύγχρονα εμπορικά πλοία με στόχο την προσέλκυση ενός μεγάλου τμήματος της ναυτιλιακής κίνησης των Παρευξείνιων χωρών και τη σύνδεσή τους με τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών. Το έργο της Αλεξανδρούπολης,

εκβάθυνση της λιμενολεκάνης σε βάθος 12,5μ και διαπλάτυνση του διαύλου, παραδίδεται στο α' εξάμηνο του 2009.

Ο λιμένας της Αλεξανδρούπολης έχει ιδιαίτερη στρατηγική σημασία διότι διαθέτει ικανοποιητική έκταση για την ανάπτυξη λιμενικών δραστηριοτήτων και επιπλέον έχει σύνδεση με σιδηρόδρομο και την Εγνατία Οδό. Ο λιμένας αυτός διαθέτει πλεονεκτήματα, διότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως παρακαμπτήριο λιμένας για την σύνδεσή του με την Μαύρη Θάλασσα και αποφυγή χρήσεως των στενών του Βοσπόρου μέσω των οποίων η διακίνηση για λόγους προστασίας του θαλασσίου περιβάλλοντος, παρουσιάζει μεγάλες και οικονομικά ασύμφορες καθυστερήσεις.

ε) Σημαντικές παρεμβάσεις υλοποιούνται και στο λιμένα της **Πάτρας**, ο οποίος αποτελεί κομβικό λιμένα στο σχεδιαζόμενο οδικό άξονα της Ιονίας Οδού. Συγκεκριμένα, εκτελούνται ήδη έργα συντήρησης και αναβάθμισης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων, που αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2009, ενώ ήδη είναι στην τελική φάση το έργο αποπεράτωσης του Νέου Λιμένα Πατρών που θα εκσυγχρονίσει τις παρεχόμενες υπηρεσίες προς το ακτοπλοϊκό δίκτυο σε συνδυασμό με την περαιτέρω ανάπτυξη της διακίνησης φορτίων. Παράλληλα με τη μεταφορά των δραστηριοτήτων ακτοπλοΐας και του εμπορικού τμήματος στο Νέο Λιμένα Πατρών, θα επιτευχθεί σταδιακά η ανάπτυξη δραστηριοτήτων που συνάδουν με τον παρακείμενο αστικό ιστό (επέκταση και εκσυγχρονισμός τουριστικού λιμένα, χώροι αναψυχής κλπ).

Το συνολικό κόστος των εκτελούμενων και προγραμματιζόμενων έργων στον λιμένα των Πατρών, περιλαμβανομένου και του Γ' Τμήματος (Εμπορικό Λιμένα) και της σύνδεσης με τον συγκοινωνιακό κόμβο της ΠΑΘΕ, ανέρχεται στο ποσό των 185 εκατ. €.

Ο νέος επιβατικός σταθμός των Πατρών (κόστος 50 εκατ. €) θα τεθεί σε λειτουργία στις αρχές του 2010.

Τα έργα εκτελούνται από το ΥΠΕΧΩΔΕ.

Με προσωπική μου παρέμβαση και χωρίς ενθουσιασμό από πλευράς υπηρεσιών, αποφάσισα τον περιορισμό του θαλασσίου μετώπου από 6,5 χλμ σε 3 χλμ, ώστε στο αποδεδειγμένο τμήμα του μετώπου να έχουν ελεύθερη πρόσβαση οι πολίτες των Πατρών.

9. Η μεταβολή των συνθηκών και η ανάγκη να προσαρμοσθούμε στη σύγχρονη λιμενική πραγματικότητα, με οδήγησαν στην ανάληψη πρωτοβουλιών σχετικά με την **οργάνωση και λειτουργία των Λιμενικών Ταμείων.**

Από την σύντομη εμπειρία μου στο ΥΕΝΑΝΠ διαπίστωσα ότι ο θεσμός των Λιμενικών Ταμείων όπως και των Δημοτικών Λιμενικών Ταμείων είναι πεπαλαιωμένος και πρέπει να εκσυγχρονιστεί.

Διαπίστωσα την ανάγκη ότι το Υπουργείο πρέπει να αναλάβει τους λιμένες εκείνους οι οποίοι παρουσιάζουν επιβατική και εμπορική κίνηση με τη δημιουργία Οργανισμών Λιμένων με μορφή Ανωνύμου Εταιρείας και οι υπόλοιποι λιμένες, μεσαίου και μικρού μεγέθους να αποδοθούν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Είχα την ευκαιρία να συναντηθώ με τον Δήμαρχο Αθηναίων και Πρόεδρο της ΚΕΔΚΕ κ. Νικήτα Κακλαμάνη, ο οποίος συνειδητοποίησε την ανάγκη διατήρησης των μεγάλων λιμένων υπό τον έλεγχο του Υπουργείου και συνέστησα Επιτροπή υπό τον Γενικό Γραμματέα Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής κ. Γεώργιο Βλάχο, η οποία θα συνεργασθεί με την αντίστοιχη επιτροπή της ΚΕΔΚΕ και ελπίζω ότι σύντομα θα καταλήξουμε σε ένα μοντέλο Α.Ε. με την συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου κατά 55% και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατά 45%.

Στο νέο σχήμα θα περιλαμβάνεται εκπροσώπηση των εργαζομένων και των παραγωγικών τάξεων μέσω των επιμελητηρίων, ώστε να εξασφαλισθεί μια ευρύτερη συμμετοχή και των χρηστών των λιμένων.

Όλοι έχουμε διαπιστώσει ότι πρέπει να αποδεσμευθούμε από το υφιστάμενο καθεστώς των Λιμενικών Ταμείων, το οποίο δημιουργεί πολλές εγγενείς δυσκολίες λόγω του κατακερματισμού των δραστηριοτήτων και των πόρων που αυτοί διαθέτουν.

10. Οι σύγχρονες ανάγκες της λιμενικής βιομηχανίας επιβάλλουν των καταμερισμό των λιμενικών δραστηριοτήτων, ώστε να αξιοποιούνται τα συγκριτικά πλεονεκτήματα τα οποία διαθέτει κάθε λιμένας, να αναπτυχθεί η συμπληρωματικότητα των δραστηριοτήτων τους και να βελτιωθεί η ανταγωνιστική τους θέση διεθνώς.

Η επέκταση του επιτυχημένου θεσμού των Οργανισμών Λιμένων με την μορφή των Ανωνύμων Εταιρειών, θα επιτρέψει την αποτελεσματική αξιοποίηση του

Χρηματοδοτικού Πρωτοκόλλου μεταξύ ΥΕΝ και Ευρωπαϊκής Τραπέζης Επενδύσεων (ΕΤΕπ) .

Η Γενική Γραμματεία Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής έχει ήδη προχωρήσει σε μία πρώτη επεξεργασία έργων συνολικού κόστους της τάξεως των 2 δις €, το οποίο θα καλυφθεί από δάνεια της ΕΤΕπ κατά 50% και το υπόλοιπο από Εθνικούς και Κοινοτικούς πόρους και ίδια διαθέσιμα των Οργανισμών.

Με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων των παραλιμένων πόλεων, ανέλαβα την πρωτοβουλία να απελευθερωθούν από το καθεστώς της ζώνης λιμένα, χώροι που δεν είναι αναγκαίοι για την ανάπτυξη λιμενικών δραστηριοτήτων και να αποδοθούν στο κοινωνικό σύνολο για την εξυπηρέτηση των ποικίλων αναγκών του παρακείμενου αστικού ιστού.